

(195)

Den 20 Maart 1575.

1575.
Den 20 Maart.

P R A E S E N T E N ,

Uyt de EDELEN
Synre Princelijke Excellencie.
Den Grave van Culenburg,
Van Keneburgh,
Mr. Gerrit van Wynaerden,
Van Nyvelt,
Bisfor,
Dorp,
ende
Mr. Paulus Bays,
Ende van de Steeden
Van Beveren,
Mr. Jacob Pauli,
Abraham van Almonde,

Mr. Paulus Borgeg,
Cybert Malburghs,
Dirck Jansz,
Adriaan Dirck van den Houvel
Ende alle de Gedeputeerden van
de Steeden van
Holland
ende
Zeeland,
Met die van
Bommel
ende
Buuren.

IS sijne Excellencie ende de Staaten voorgelassen ende gecommuniceert seekere Verklaaringe ende Advys, geconcipeert op de Antwoord van sijne Majesteits Commissarissen, ende eindelijk gemenderhand ende eendragtelijk het selve geaprobeert zynde, is beslooten ende geordonneert, deselve sulks gegroffiert en overgelevert te werden onder de Signature van sijne Excellencie, Edelen ende alle de Gedeputeerden van de Steeden, uit elke Stad een.

IS by sijne Excellencie voorgelassen, dat setr nodig waere drie Vendelen Pioniers aan te neemen ende in dienste te houden, ende dat men daar tegegens twee Vendelen Knechten soude moogen casseeren,

Den 21 Maart 1575.

P R A E S E N T E N ,

Uyt de EDELEN.
Synre Princelijke Excellencie,
Den Grave van Culenburg,
Van Keneburg,
Van Wynaerden,
Van Nyvelt,
Bisfor,
Dorp,
ende

Mr. Paulus Bays,
Ende alle de Gedeputeerden van
de Steeden van
Holland,
Zeeland,
Bommel,
ende
Buuren.

SYne Excellencie ende de Staaten weder voorgelassen zynde de voorschreeve Verklaaringe ende Advys, hebben het selve gemenderhand geteekent, ende de Gedeputeerden overgelevert, omme de Commissarissen van sijne Majesteit geexhibeert te werden, luidende van woerde tot woerde als hier na volgt.

Edels, Eersaeme, Wyse, Hooggeleerde
Herten.

DEN Prince van Orange, de Edelen ende Steeden van Holland en Zeeland, Bommel ende Buuren, met haare Ge-

Verklaaringe op de Antwoord van de Commissarissen van sijne Majesteit, onder de naam van sijne Excellencie en de Staaten over te leveren.

Drie Vendelen Pioniers in dienst aan te neemen.
Den 21 Maart.

Verklaaringe ende Advys

van de Staa-
ten op de
Antwoord by
de Commissa-
rissen van
sijne Majesteit
aan de Gede-
puteerden op
de Vreedehan-
delinge over-
gelevert.

167

328

(196)

Geassocieerden, hebbende gehoord het rapport, ende ge-
sien den inhoud van den Geschrifte by U myne Heeren
haarluider Gedeputeerden overgelevert binnen Breda den
veertienden Maart, hebben Uluiden wel vrymoedelijk wil-
len verklaaren, dat syluiden niet en hadden getwyffelt, van
andere antwoord op haare Requeste geobtineert ende ver-
worven te hebben, dan henluiden by U myne Heeren van
weegen de Koninglijke Majesteit in den selven Geschrifte
is gegeven, aangemerkt by de voorschreeve haare Re-
queste niet anders en is verlogt, dan het gunt by alle de
weerd verstaan werd promptelijk ende voor het ge-
reedste remedie te dienen, omme sijne Majesteits Lan-
den ende Ingezeetenen van dien onder goede ordre po-
litie ende eenigheid wederomme te brengen in ruste
ende welvaart, daar toe tenderende is in den eersten het
verzoek van het vertrek van de uitheemsche Natie, daar
onder sijne Princelijke Excellencie, Staaten ende Steeden
voornoemt begrypende zyn de Spaingjaarden ende vreemd
Krygsvolk, by den Hertoge van Alva eerst in deese Ne-
derlanden gebragt, ende aldaar in dienste, officie, bevel
ende Soldye tot nog toe aangehouden, genoeg conform de
particuliere verklaringe van haarluider Gedeputeerden op
Uwer myne Heeren verzoek gedaan, het welk sijne Excel-
lencie, Staaten ende Steeden voorschreeve ook mits deesen
zyn advouerende, dewelke Uitheemsche, want door haar
wreed ende moedwillig regiment met verdrukkinge ende
overlastinge der Ondersaaten van deese Nederlanden, in ver-
scheide manieren gepleegt, oorfaake zyn geweest van alle
het quaad, soo en mag, omme het selve quaad te genee-
sen, geen beeter remedie werden geadhibeert dan het ver-
trek ofte het wegneemen van deselve; ende hoewel in den
voorschreeven Geschrifte by Uwer E. geseid werd, het
selve vreemt en hard te schynen, door dien de voorschree-
ve Spaingjaarden soo wel Naturelle Ondersaaten zyn onder
sijne Majesteit, als die van Holland en Zeeland Remon-
stranten, hebbende sulks sijne Majesteit ende sijne Majesteits
Voorzaaten grooten dienst tot bescherminge van deese Ne-
derlanden gedaan, &c. ende dat Françoisen, Gascons, En-
gelschen, Schotten ende Duitschen, daar meede die van
Holland ende Zeeland henluiden behelpen, waaragtige
vreemde ende Uitheemsche zyn, soo is nogtans niet vreemt
dat men jegens vreemde ende harde siekte ook vreemde
ende harde remedie gebruikt; nu en waar het niet vreemt,
dat men de Spaingjaarden, seeven ofte agt jaaren in deese
Nederlanden in alle wellust ende moetwille na haaren appe-
teit gedomineert hebbende, wel gevoed ende ryk gemaakt
zynde, en niet alleen voor allen voorleeden dienst (soo het
dienst genoemt mag werden) maar ook voor den geen
die syluiden in langen tyd souden moogen doen, wel ge-
recompenseert zynde, eenmaal wederom souden senden na
haar Vaderland, daar de Natuure een iegelijk is trekken-
de; ende veel min soude het selve vreemd zyn, soo sijne
Majesteit, de generaale Staaten van den Lande laatst ver-
gaadert zynde tot Gent in den jaere vyftien honderd nee-
gen

gen en vyftig de Spaingjaarden wel heeft uit deefe Landen doen vertrekken op de remonfrantie ende verfoek van de felve Staaten, gefondeert op veel minder ende niet foo pregnante reedenen; te weten, als dat de Frontieren ende Sterkten van den Lande behooren bewaard te werden by de naturelle Ingezeetenen van den Lande, geprefereert voor de vreedme Spaingjaarden, omme defelve Ingezeetenen te beeter gemoet ende affectie te maaken tot den dienft van fijne Majesteit, haaren Heeren ende Prince; dat fylieden zyn naturelle Onderzaaten van den Koning van Spaigne, mag niet werden ontkent, maar en zyn daaromme niet gehouden als Onderzaaten van den Hertoge van Brabant, van den Grave van Vlaanderen, van den Grave van Holland, Zeeland, nog als Ingezeetenen van eenige Provincien van deefe Nederlanden, jeegens de Ingezeetenen van dewelke fylieden hen ook wel vreemdelijk ende onnatuurlijk hebben getoont, defelve al in het generaal terflond t'haarder aankoomfte fcheldende voor Rotters ende Rebellen, fonder uitneeminge van iemand, van wat staat ofte weesen die mogten zyn, dan alleenlijk van eenige, niet veele in getaale, ende hen moogelijk gedevoveert zynde, als breeder uit fecker Boekken in de Spaanfche Taale ende Verffen gedrukt, en niet *sine gratia & Privilegio* aldoen uitgegeven, bevonden mag werden, ook by de Brieven ende Instructien, daar na foo by den jeegenwoordigen Groot-Commandeur als van eenen Joan Dioncq aan fijne Majesteit gefchreeven, latende overfulks opentlijk ende overal luiden, de Landen ende Goederen van de Ingezeetenen henlieden by haaren Koning al gegeven te zyn, pleegende fulks onder deksel van dien over de Ingezeetenen alle specie van force ende violentie ende andere actien, feeker niet naturelle, die te veel ende meenigvuldig zyn omme te repeteeren, ende eensdeels beeter bedekt ende gebeevert dan geopenbaart zyn, daar af breeder getuigeniffe mogen geeven de Steeden van Gent, Doornik, Antwerpen, Mechelen, Lier, 's Hertogenbosch, Deventer, Utrecht, Rotterdam ende andere Steeden, foo van Holland als van alle andere Provincien, daar fy gelogeert ende verkeert hebben gehad, in der voegen, dat onder de gemeene Ingezeetenen der Landen daagelijks gefeid ende geroepen wert, nu waaragtig te bevinden het gunt fy van haare Voorouders eertyds hebben hooren propheteeren ende feggen, dat deefe Landen hen beklagen fouden ooit aan Spaigne geallieert geweest te zyn; immers zyn de Spaingjaarden genoeg door de geheele Nederlanden fulks gewilt, dat alle Steeden ende Vlekken, des eenigfints magt ofte middel hebbende, die buiten fluiten, het fy met geweld ofte uitkoop van Geld, gelijk men gefien heeft dat al over eenige jaaren die van Amftterdam, hoewel voor alle andere groot faveur denkende by henluiden te hebben, genoodtaakt zyn geweest te doen; dat men dan alfulke in den Lande wil houden, wat is dat anders gefogt ofte gedaan, dan dat men fijne Majesteit wil doen verliefen de affectie ende goed herte van fijne Onderzaaten, fonder het welk

1579.
Don-21 Maart

geen Heer ofte Prince over zijne Onderzaaten kan gebieden ofte regeeringe hebben, dan voor eenen tyd in groote dwangende vrees, ende niet anders als een Tyran, dewelke niet bewysende de liefde die hy tot zijne Onderzaaten behoort te hebben, van deselve zijne Onderzaaten reciproquelyk geen goede affectie, maar veel eer pericul ende laste is verwagende, het welk verre zy van zijne Majesteit onsen genadigsten Heere, als weefende grootelyks teegens zijne autoriteit ende reputatie, ende teegens zijne Majesteits naturel. Den dienst die de Spaingjaarden zijne Majesteit en zijne Majesteits Voorvaderen moogen hebben gedaan tot bescherminge deeser Landen, indien die gestelt werd teegens het agterdeel, dat fylieden zijne Majesteit, ook in zijne eere ende reputatie, ende aan deese zijne Majesteits Nederlanden hebben gedaan, soo werd die bevonden meer hinderlyk ende schaadelijk dan profytig geweest te zyn, ende geenints te compareeren by de getrouwe diensten tot voordeel, eere ende reputatie van zijne Majesteit beweefen by de Vassallen en Ingezeetenen van deese Nederlanden; ja hebben deese Nederlanden die swaare meenigvuldige ende langduurige Oorlogen niet moeten sustineeren teegens Vrankryk, omme de Spaingjaarts te maintineeren in Milanen, Napels ende elders? Hebben de Heeren Edelluiden en alle andere inheemsche van deese Landen, elks in sijn reguard, Lyf ofte Goed gespaart, omme zijne Majesteit te veroveren de schoone Victorie voor St. Quintyn, voor Grevelingen en meer andere Plaatsen? Hebben fylieden ook zijne Majesteits Heere ende Vader, Keizer Karel, hoogloffelyker memorie, niet met haare diensten geassisteert op alle togten ende expeditien, ook voor Argil in Africa, in Italien ende elders verre buiten haare Landen? Nogtans soo en hebben de Spaingjaarden daaromme in het jaar twintig niet willen lyden in Spangien eenig Gouvernement van de Heeren ende Ingeboornen van deese Landen, handelende nogtans met alle civiliteit ende redelykheid, al veel anders als fylieden alhier doende zyn.

169 Die van Holland, Zeeland ende andere haare Geassocieerden, hebbende hen moeten behelpen tot haare defensie met Uitheemschen als Françoisen, Gascons, Engelschen, Schotten ende Duitschen, deselve en hebben hen niet onderwonden van eenige autoriteit of gouvernement, maar hebben hen teegens de Spaingjaarden, als Vyanden van den selven Lande laten gebruiken, daar ende alsoo zijne Princelyke Excellencie en de Staaten van den selven Lande goed gedagt heeft, ende souden in allen gevalle in het onderscheide der Natien, ten respecte van Holland ende Zeeland, de Duitschen te min vreemde gereputeert behooren te werden, als weefende de voorschreeve Landen altyd geagt te worden voor een Graaffelykheid ofte Graaffchap van het Ryk, zyn niet te min zijne Excellencie en de Staaten bereid, de voorschreeve Natie te doen vertrekken, als men die niet meer en sal begeeren te gebruiken.

Ende soo zijne Majesteit van meeninge is, als geseyd werd, de

1579.
Dank Maart.

de voorschreeve Spaingjaarden niet langer in deese Landen te houden, dan de necessiteit der saaken is uiteitschende, ende dat sijne Majesteit niet verden en behoort geëischt of bedwongen te werden, soo en behooren sylieden voorwaar niet langer te blijven, nu, als niet alleenlijk die van Holland ende Zeeland, maar ook de Staaten van de andere Landen, omme te voorkoomen de gheele bederffenisse van den selven Lande, uitteeringe ende verdrukkinge van de goede Ingezeetenen van dien, sulks zyn suppliceerende ende biddende, alcer een arger tot prejuditie ende verminderinge van sijne Majesteits Hoogheid ende Authoriteit mogte gebeuren, als wel gesien is van de Princen de klagten van haare Onderzaaten niet hoorende ofte agtende, foo principalijk de Hoogheid ende Authoriteit van een waaragtig Prince daar toe dient, ende daar inne, mitsgaders in goedertieren administratie van liefde ende tot conservatie van sijne Onderzaaten is consisteerende, ende niet in eenige force ofte magt, die men ligtelijk siet verminderen ofte vermeerderen, ende veele veranderinge subject is, als verscheide exempelen hebben geleert.

Niet te min en willen sijne Princelijke Excellencie ende de Staaten van Holland ende Zeeland, met haare Geassocieerden, sijne Majesteit daar toe geensins bedwingen, maar hebben sijne Majesteit by Remonstrantien daar toe wel willen beweegen ende bidden, gelijk syluiden ook gedaan hebben, aangaande de Vergaderinge van de generaale Staaten, omme by libere communicatie ende advis van dien goede ordre ende gereegtheit geseft te werden, &c. dewelke soo sijne Majesteit die by den voorschreeven Geschrifte niet alleenlijk schynt voor alsnog te differeeren tot die saake gepacificeert soude zyn, maar ook te beschryven ende te willen redigeeren binnen sekeren Limiten, soo en gelooven ook sijne Princelijke Excellencie ende de Staaten van Holland ende Zeeland voornoemt met den haaren niet, dat de generaale Staaten de Spaingjaarden, alhier in den Lande in het Gouvernement ende de Waapenen zynde, souden begeeren te vergaderen op den voet, in der qualiteit ofte forme by het voorschreeve Uwer myne Heeren Geschrifte verhaald; want het schynt, dat men daar by soude willen restringeeren ende onder seker regel stellen der Staaten Vergaderinge, vermoogen ende officie, het welk hem soo breed ende wyd moet extendeeren, ende als andere gemeene saaken ende welvaart van den Lande moogen vermitsdien de oorfaake met de periculen van dien best weetende, ende aan allen oorten met veel oogen best voorsijnde, sijne Majesteit deselve hebben te remonstreeren ende te ontdekken, om by de autoriteit, praëminentie ende hoogheid van sijne Majesteit daar tegens remedie ofte voorraad geadhibeert te werden, gelijk dat van ouds soo wel in het particulier als in het generaal by henluiden gedaan is geweest, met groot establisement van sijne Majesteits hoogheid, immers nog in de jaaren agt ende neegen en vyfug lesleeden, verscheide Remonstrantien ende advisen

178

170

1575.
Den 21 Maart.

(200)

op het onderhoud en beleidinge der Fransche Oorloge en verdere bescherminge der Landen hebben geëxhibeert, sulks dat niet sonder henluiden die saaken gedresseert ende in goede ordre gesteld zyn geweest, behalven dat syluiden by haarluider Remonstrantien ende advisen dikmaals ook de deliberatien, Ordonnantien, Placaaten ende andere dispositien van sijne Majesteit ofte sijne Majesteits Raaden, in verscheide materien hebben doen veranderen, furcheenen ofte ook abrogeeren; ende mag sijne Majesteit op niemand anders ofte beeter vertrouwen dan op sijne Staaten, ende op het advis van den geene die hy houd (als by het selve Geschrifte werd geseid) de beste, principaalste ende verstandigste van alle sijne Onderfaaten, wiens getrouwigheit ende vroomigheit sijne Majesteit, ofte sijne Majesteits Voorvaaderen, hooger memorie, soo dikmaals hebben onderfogt ende bevonden, sonder dat ooit op haare autoriteit, debat ofte dispuute gemaakt is geweest, sulks dat sijne Princelijke Excellencie ende de voornoemde van Holland ende Zeeland, met den haaren, uit den voorschreeven Geschrifte ende by de limitatien ende restrinctien aldaar niet en kunnen begrypen, dan dat men bedektelijk der voorz Landen ende Staaten Privilegien, autoriteit ende aansien met 'er tyd poogt te verminderen, ende die niet te gebruiken dan omme te hebben eenige accorden ende consenten van Beeden ende versogte Schattingen, als daar toe verbonden en gehouden zynde; ende in gevalle van eenige excuse ende wegeringe henluiden daar toe te bedwingen met force, ende met eenen weege deselve Staaten te brengen tot simpele obediencie ende onderworpenheit onder een absolute commandement ende gebied van sijne Majesteit, navolgende het advis ende schryven van Don Francisco Dalava, in het beginfel der beroerten in sijne Brieven uit Vrankryk geconstitueert in den ommebrengen van de Heeren de principaale van de Staaten, ende in armoede ofte verarmen van deese sijne Onderfaaten, gelijk ook den Hertoge van Alva alreede hadde begonnen, ende alsnog tegenwoordelijk schynt gepractiseert te werden, alles soo te vermoeden is door instinctie ende toedoen van den geenen die in het Gouvernement ende administratie zynde, ende geweest hebbende, altyds bedugt zyn gevindiceert te werden, ende dat door alfulke Vergaderinge der Staaten haar sober regiment, ambitie ende gierigheit ontdekt ende gestraft soude werden, pretexeerende, omme het selve te ontgaan, nu de hoogheit, autoriteit, souverainiteit ende reputatie van den Koning, nogtans al dependeerende van de welvaart der Landen ende sijne Majesteits Onderfaaten, ende haare goede correspondeerende affectie tot haaren Heere ende Prince.

Ende beroerende de poincten by myne Heeren voorgesteld, omme te koomen tot de voorschreeven pacificatie, bevinden dat deselve daar toe onder anderen meede wel dienlijk ende noodig souden weesen, als van de handhouding van de Privilegien van die van Holland ende Zeeland, met Bonmel ende Buuren, ende de reparatie van het

het gunt daar inne verandert mag zyn; item van het ver-
geeten, dooden ende te niet weesen aller faaken, ter oor-
laake van de troublen gefchied, van de annullatie van alle
defaulten, Sententien, foo van banniffementen, confiscatien
van Goederen als andersints; de reffitutie van de afgenoo-
men Goederen ende van de Gevangens, al ten weederzy-
den, en ten laaftten van het gunt namaals verder diesaan-
gaande nader soude moogen werden geaccordeert, als bree-
der in het voorschreeve Gefchifte.

Maar aanmerkende de reffrinctien ende conditien daar
na volgende, als namentlijk van de overleeveringe van de
Landen Steeden ende Sterkten van Holland ende Zeeland,
mitsgadets van de Scheepen en alle andere dingen, schynt
dat men henlieden niet anders en denkt te bedriegen, dan
als de Fabule feid van den Oorlog tuffchen de Wolven
ende Schaapen, na dat de Schaapen de Honden, die waa-
ren tot haare hulpe ende bewaarniffe, de Wolven hadden
overgeleevvert; ende dat men fijne Princelijke Excellencie
ende de Staaten houd voor Rebellen ende openbaare Vyand-
den van fijne Majesteit, hoewel fylieden nogtans niet en
moogen verftaan werden fijne Majesteit in fijne Hoogheid
geladeert of iet afgenoomen te hebben, maar veel eer tot
fijne Majesteits behoef ende profyte der Landen ende Stee-
den, haare Woonfteeden, haar Lyf ende Goederen, Wyf
ende Kinderen van de Tyrannie van den voorschreeve
Hertoge van Alve met fijnen Gevolge en Aanhangeren,
tenderende tot uiterlijke bederffeniffe van dien, gedefen-
deert, ende met groote moeite, arbeid ende koften alle
middelen angewend hebbende, omme defelve haare wee-
derpartye daar uit te dryven, fulks fijne Excellencie ende
de Staaten altyds van haare meeninge en intentie openbaare
verklaaringe hebben gedaan gehad; te weten, van geensins
hen teegens fijne Majesteit gewaapent te hebben, ende
fulks van fijne Majesteit niet geweeken, gealicneert ofte
gefcheiden te zyn, maar onder defelve fijne Majesteit hen
alsnog vereenigt ende geconfolideert te houden, fonder ook
eenige meeninge gehad te hebben van iemant, Geestelijke
ofte andere Perfoonen, haare weederpartye niet toeftaande,
eenige haare Goederen te beneemen, te onthouden ofte te
occupeeren, als meede by defelve Conditie werd gefu-
meert, fulks dat fijne Excellencie ende de Staaten niets
goeds hier uit en kunnen imagineeren, te min, foo by an-
dere navolgende Conditien van de Catholijfsche Roomfche
Religie te onderhouden, ende dienvolgende Catholijke te
leeven, ofte uit den Lande te vertrekken, &c. de teegens-
woordige Religie aldaar voor Ketterye, ende de Onder-
houders van dien per conlequens als Kettters schynen ge-
houden te werden, hoewel geen andere Religie aldaar en
werd geëxerceert dan de Catholique ende Apoftolique
Religie, met den Heiligen Euangelio ende Godes Leeringe
correfpondeerende, daar inne een iegelijk is getrooft ende
geruft, hebbende niet verworpen dan die manifte, groote
abaufsen ende misbruiken, voor al God Almagtig onbe-
haaglijk, omme alfoo te geeven God dat Godes is, ende
den Koning dat des Konings is.

1575.
 Den 21 Maart.

172

NOTA.

Is by Cornelis Franz, Burgermeester van Woerden, onwilligheid getoont om de voornoemde Antwoord te ondertekenen, fustineerende, dat de Religie die in deese Landen werd geexerceert, niet en was de Catholique en Apostolique Religie met den Heiligen Euangelio en Gods woord corresponderende, sulks deselve Antwoord was vermeldende, maar alleen die binnen Woerden werd geexerceert; en alsoo by Buys en andere Gedeputeer-

Waaromme, met reverentie ende vrymoedig te spreken, sijne Princelijke Excellencie ende de Staaten voorichreeve, met haare Geassocieerden geensints geraaden en vinden, dit voorgaande geproponeerde onder deselve conditien ende restrictien aan te neemen, ende bysonder als henluiden ook voor oogen koomen die horrible exempelen van de Graven van Egmont ende Hoorn, den Heere van Montigni, met meer andere, soo van Edeldom als van staat ende qualiteit weefende, ook veel argumenten van verscheide overtredingen van alleurantie, geloove ende belofte.

Immers is geensints practicabel, soo groote meenigte van Menschen, Ryke ende Arme, Jonge ende Oude, de Gereformeerde Euangelische Religie niet sonder de verlichtinge ende verwekkinge van den Heiligen Geest ende Gods gratie aangenoomen hebbende, uit de voorichreeve Landen te vertrekken en haar lieve Vaderland te verlaaten; ende waar het selve in der waarheid veel vreemder ende harder, dat men soo groote meenigte van goede getrouwe Onderzaaten van sijne Majesteit met groot verlies ende schaade in haare tydelijke Goederen, die syluiden niet dan tot vilen pryse souden kunnen verkoopen, soo daar toe alchoon Koopluiden genoeg bevonden mogten werden, als geen apparentie en heeft die te vinden, in vremde Landen soude doen doolen ende nieuwe Woonplaatse soeken, dan dat men drie ofte vier duisend Spaingjaarden, haar profyt genoeg gedaan hebbende, wederomme uit deese Landen dede keeren na hun eigen Vaderland, ofte na haare gewoonlijke Plaatsen van Guarnisoen, alwaar syluiden sijne Majesteit souden moogen dienst doen, daar het vertrek van de andere uit Holland ende Zeeland groote depopulatie causeeren soude, ende verlies van Neeringe ende Hanteeringe, Manufacture, Zeevaart ende Navigatie, daar aan het geheele welvaart der Nederlanden is dependeerende, het welk met de industrie van de Menschen in andere Landen alsoo soude werden getransfereert, tot onspreekelijk interest ende veragteringe van den dienst ende Domeinen van sijne Majesteit, gelijk notoir is voor een deel voorleeden jaeren afgrysfelijke executien, ende beginfel van de Spaansche Inquisitie in het fait der Religie, dewelke ook voor seker weeder in het werk gestelt soude werden, de Pacificatie op de voorschreeve Conditie gedaan zynde, als goed te verstaan is, uit dien dat by die conditie de toelaatinge van vertrek ende verkoopinge der Goederen gerestringeert werd by deese woorden, *ten hoogsten ende voor deese reise alleene*, waar door daar na de overgebleevenen, soo een iegelijk van de voorschreeve Placaaten ende Inquisitien is abhorrerende, geschaapen soude zyn in nieuwe beroerten te koomen, ende ten laatsten sijne Majesteit en grooten tak van sijne Kroone getrokken soude moogen werden, het welk tot sijne Majesteits eere ende reputatie behoort by alle middelen verhoed te werden.

Be-

Den 21 Maart

Begeerende mitsdien sijne Princelijke Excellencie, Staaten ende Steeden voornooft, met haare Geassocieerden, deese haare Verklaaringe, Verhaal ende Advis in het goede genomen te werden, als herkoomende uit opregte devotie tot sijne Majesteit ende de gemeene welvaart sijner Nederlanden; biddende voorts den Almagtigen God, de herten van sijne Majesteit ende van sijne Majesteits Officieren in deesen handel geoccupeert zynde, te willen inspireeren met eenen raad, advis ende kennisse.

Aldus gedaan ende beslooten by sijne Princelijke Excellencie, Staaten ende Steeden van Holland ende Zeeland, Staategewys vergadert zynde met die van Bommel ende Buuren, tot Dordrecht den twintigsten Maart vyftien honderd vyf en seeventig.

Ende was onderteykent,
Guillaume de Nassau. Edam,
Florus, Grave van Culemburgh,
Otto van Egmont,
J. de Wyngaerden,
 Dordrecht,
Pauli,
 Delft,
Abraham van Almonde,
 Leyden,
P. Vos,
 Gouda,
Aalbrechtsz.,
 Rotterdam,
Dirck Jansz.,
 Gornichem,
Job Pietersz.,
 Schiedam,
A. Danker,
 Alckmar,
Chas. Harek,
 Hoorn,
Jan Borekbout,
 Enckhuysen,
Francois Maelson,
 Meedenblik,
Adriaan Crombout.

Job Pietersz. Schilder.
Gerrit Huybertsz
 Purmerende,
Jan Aalbrechtsz Raet.
 Schoonhoven,
Frans van Blockhuysen.
 Oudewaater,
Dirck van Praet.
 Geertruydenberge,
Sebastiaan Joosten.
 Woerden,
Cornelis Fransz.
 Van weegen die van Brielle,
De Rechtere,
 Middelburg,
Andries Jacobsz de Jonge.
 Zirckzee,
Michiel Romboutsz.
 Vlissingen,
Pieter de Ryke.
 Ter-Veere,
Jan Cornelisz.
 Bommel,
Willem van Heert.

den
 173

Den 21 Maart 1575

Den 21 Maart

P. R. A. S. E. N. T. E. N.

- Uyt de EDELEN.
- Den Grave van Culemburgh,
- Van Kenenburgh,
- Van Wyngaerden,
- Ende van de Steeden,
- Van Beveren,
- Gerard van Nispen,
- Abraham van Almonde,
- Brasser,
- Paulus Vos,
- Gysbert Aalbrechtsz,
- Van Helmduynen,
- Adriaan Dirksz van den Heuvel,
- ende
- Job Pietersz,